

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prištine, 27 Eylül 2012
Nr. Ref.: RK 308/12

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 62/12

Başvurucu

Liridon Aliu

Anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, Prištine Belediyesi Ayvali köyü merkezli Ngrite zërin dhe ti (Sen de Sesini Duyur) Sivil Toplum Kuruluşu (STK) başkanı Liridon Aliu.

Başvurunun Konusu

2. Başvurucu kesin bir şekilde hangi maddeler olduğunu belirtmeksizin Anayasa'nın çok sayıda maddesinin yorumlanmasını talep etmiş olup bu başvurudan başvuruçunun anayasal normların çoğun yorumlanmasını talep ettiği anlaşılmaktadır.

İlgili Hukuk

3. Başvuru Anayasa'nın 113.7 ve 21.4 fıkraları, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 20. maddesi, 22.7 ve 22.8 fıkraları ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56. kuralına 2. fıkrasına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

4. Başvurucu 28 Haziran 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") başvurmuştur. Başvurucu herhangi bir gerekçe bildirmeksizin kimliğinin saklı tutulmasını da talep etmiştir.
5. Anayasa Mahkemesi 10 Temmuz 2012 tarihinde başvuruçuya başvurusunun KI 62/12 numara ile kaydedildiğini bildirmiştir.
6. Raportör yargıç Üye Kadri Kryeziu'nun ön incele raporu 20 Eylül 2012 tarihinde Üye Robert Carolan başkanlığında üyeler Altay Suroy ve Prof. Dr. Enver Hasani'den oluşan Ön İnceleme Heyeti tarafından incelendikten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

7. Başvurucu söz konusu başvurusuyla ilgili olarak Mahkeme'ye somut olgular bildirmemiş, fakat Mahkeme'ye çok sayıda web sayfası hakkında teklif sunup olguların bulunmasına Mahkeme'ye yardımcı olma iradesini bildirmiştir.

Başvuruçunun İddiaları

8. Başvurucu aşağıdaki konular hakkında Anayasa'nın yorumlanmasını talep etmiştir:
 - a) 70 yaş ve üstündeki kişilerin emekli edilmesi zorunluluğu,
 - b) Hakkında suç duyurusu bulunan kamu çalışanlarının istifa etme zorunluluğu,
 - c) Mahkemelerdeki süreçleri uzun sürmesi,
 - d) Mahkeme ve Kosova Cumhurbaşkanı tarafından sabıkalı kişilerin affedilmeleri,
 - e) Kamu kurumlarının kendi web sayfalarının bakımını yapmamaları,
 - f) Birden çok işyerini işgal eden kişiler,
 - g) STK ihtiyaçlarına ilişkin medyaların sorumluluğu,
 - h) Kosova Polisi İpek Polis Merkezi'nde delillerin çalınmasından dolayı çok sayıda polis memurunun istifa etmesi,
 - i) STK'ların finans kurumlarında kaydedilmeleri ve bağışların STK'lar tarafından istismar edilmeleri,
 - j) Yukarıda belirtilemeyen çok sayıda diğer meseleler.
9. Başvurucu Anayasa Mahkemesi'nden şu talepte bulunmuştur:

Anayasa Mahkemesi'nden anayasal yorumlamaya ilişkin talebimizi iyi incelemesini talep ediyoruz. Verdiğimiz linklerde Bay Muje Rugova'nın 70-71

yaşını tamamlamış olduğu halde emekli olmayıp halen çalışmakta olduğunu görebilirsiniz. Linklerimizde buna benzer çok sayıda durumlar bulabilirsiniz.

Başvurunun kabul edilirlığının değerlendirilmesi

10. Kabul edilirlık koşulları Anayasa ile belirlenmiş olup ayrıntıları Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa ve İçtüzük'te ayrıntılı olarak açıklanmıştır.
11. Anayasa'nın 113.1, 113.7 ve 21.4 fıkraları birey ve kurumların başvurmaları için yasal çerçeveyi oluşturmuşlardır. Söz konusu fıkralar şöyledir:

113.1. Anayasa Mahkemesi, yasal şekilde sadece yetkili makamlarca açılmış davalar hakkında karar verir.

113.7. Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

21.4. Anayasada öngörülen insan hakları ve temel özgürlükleri, uygulanabildiği ölçüde tüzel kişilikler için de geçerlidir.
12. Mevcut başvuruda başvuru Kosova vatandaşlarının yararına olacak şekilde Anayasa'nın çok sayıda hükmünün yorumlanmasını talep etmiş olup bu olgu başvuru soyut bir şekilde Anayasa'nın yorumlanmasını talep ettiği anlaşılmaktadır. Başvuru kendini tüzel bir kişilik olarak değerlendirerek bunu yaptıysa yetkili taraf olarak ele alınmaz.
13. Başvuru, Anayasa'nın 113.7 ve 21.4 fıkralarında belirtildiği üzere hukuki dayanak oluşturup kendisini Mahkeme sürecinde yetkili taraf yapacak şekilde herhangi bir kamu organı kararına itiraz etmemiştir. Dahası başvuru, yorumlanmasını talep ettiği yasal hükümlerin yanlış yorumlanmasından dolayı kendisinin mağdur edildiğini gösterecek herhangi bir delil sunmamıştır.
14. Anayasa'nın 113.2 ve 113.6 fıkralarında açıkça belirtildiği üzere soyut anayasal denetim başvurusunda bulunma yetkisine sahip olan taraflar sadece bireylerdir.
15. Bu nedenle Kosova'nın hukuki anayasal düzeni, kendileri ihlallerden mağdur olmadan kamu yararı ve anayasal düzenin korunmasına ilişkin *actio popularis* şeklindeki bireysel başvurularını Anayasa Mahkemesine sunmaya imkân tanımamaktadır.
16. Mahkeme bu nedenle başvuru soyut anlamda anayasal denetim başvurusunda bulunmaya yetkili taraf olmadığını, dolayısıyla başvuru kabul edilmez olarak ilan edilmesi gerektiği görüşündedir. Başvuru kimliğinin gizli tutulmasına ilişkin talebinin de temelden yoksun olduğu tespit edilmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.1 ve 113.7 fıkralarına, Yasa'nın 46, 47 ve 48. maddelerine ile İçtüzüğün 36. kuralı (1a) ve (3c) bentlerine dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 20 Eylül 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Kadri Kryeziu, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza